

YABANCILARIN ÇALIŞMA İZİNLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN

Not: Bu Kanun, Cumhurbaşkanlığının 7.6.2007 tarihli 437 sayılı tezkeresi ile Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü maddelerine göre bir daha görüşülmek üzere TBMM Başkanlığına geri gönderilmiştir.

Kanun No
5665

Kabul Tarihi
23.5.2007

MADDE 1- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 2- Bu Kanun;

a) Doğumla birlikte Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ile kendileriyle birlikte işlem gören çocukları,

b) 231 sayılı Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren ve Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünce basın kartı verilmiş bulunanları,

c) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca kanunla verilen yetkiye dayanarak çalışma izni verilen veya istihdam edilenleri,

d) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca yürütülen projelerde ve Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmeler gereğince kurulan konsorsiyumlar tarafından yürütülecek ulusal, uluslararası projelerde veya uluslararası kuruluşlarda meslekî hizmetler kapsamı dışında çalışacak yabancıların yanı sıra karşılıklılık ilkesi, uluslararası hukuk ve Avrupa Birliği hukuku esasları dikkate alınarak çalışma izninden muaf tutulan yabancılar dışında, Türkiye'de bağımlı ve bağımsız olarak çalışan yabancıları, bir işveren yanında meslek eğitimi gören yabancıları ve yabancı çalıştıran gerçek ve tüzel kişileri,

kapsar.”

MADDE 2- 4817 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan “yabancı” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olmayan kişiyi,”

MADDE 3- 4817 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşme'lerde aksi öngörülmedikçe, yabancıların Türkiye'de bağımlı veya bağımsız çalışmaya başlamadan önce Bakanlıktan izin almaları zorunludur.

Ülke menfaatlerinin gerekli kıldığı hallerde veya mücbir nedenlere bağlı olarak, çalışma izni, Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, çalışma süresi üç ayı geçmemek üzere işe başladıktan sonra da verilebilir.”

MADDE 4- 4817 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bir yıllık kanunî çalışma süresinden sonra, aynı işyeri veya işletmede ve aynı meslekte çalışmak üzere, çalışma izninin süresi iki yıl daha uzatılabilir.

Üç yıllık kanunî çalışma süresinin sonunda, aynı meslekte ve dilediği işverenin yanında çalışmak üzere, çalışma izninin süresi üç yıl daha uzatılabilir.”

MADDE 5- 4817 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Bağımsız çalışacak yabancılara, Türkiye'de en az beş yıl kanunî ve kesintisiz olarak ikamet etmiş olmaları şartıyla bağımsız çalışma izni verilebilir. Bu değerlendirme yapılırken, en az on kişilik yerli işgücü istihdamı sağlayanlarda bu şart aranmaz.”

MADDE 6- 4817 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı “İstisnai hallerde çalışma izni verilmesi” şeklinde, birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentleri ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“a) Bir Türk vatandaşı ile evli olan ve evlilik birliği içinde Türkiye'de ikamet eden veya bir Türk vatandaşı ile en az üç yıl evli kaldıktan sonra evliliği sona ermekle birlikte Türkiye'de ikamet etmeye devam eden yabancılara,

b) Seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların çocuklarına,”

“d) Yetkili merci tarafından mülteci, sığınmacı ve muhacir statüsü verilen yabancılara,”

“ı) İstihdam edilecek kilit personel niteliğindeki yabancılara,”

MADDE 7- 4817 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- Türkiye dışında ikamet eden yabancılar, çalışma izni başvurularını buldukları ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yaparlar. Temsilcilikler bu başvuruları doğrudan Bakanlığa iletirler. Bakanlık ilgili mercilerin görüşlerini alarak 5 inci maddeye göre başvuruları değerlendirir; durumu uygun görülen yabancılar çalışma izni verir. Çalışma izni, çalışma vizesi ve ikamet izninin alınması halinde geçerlilik kazanır. Çalışma izin belgesini alan yabancıların, bu belgeyi aldıkları tarihten itibaren en geç doksan gün içinde ülkeye giriş vizesi talebinde bulunmaları, ülkeye giriş yaptıkları tarihten itibaren en geç otuz gün içinde İçişleri Bakanlığına ikamet tezkeresi almak için başvurularını zorunludur.

Türkiye’de geçerli ikamet izni olan yabancılar veya bunların işverenleri Bakanlığa başvurularını yurt içinden de yapabilirler.

Meslekî hizmetler kapsamında görev yapacak yabancılar, akademik ve meslekî yeterlilik ile ilgili işlemleri tamamlanmaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ve bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir.

Usûlüne uygun olarak yapılan başvurular, belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla Bakanlık tarafından en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılır.”

MADDE 8- 4817 sayılı Kanununun 13 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Meslekî hizmetler kapsamı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personel için ilgili mercilerden meslekî yeterlilik konusunda görüş alınmaz. Bu kişiler, akademik ve meslekî yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tâbi değildir.”

MADDE 9- 4817 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin (b), (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) Başvurulan iş için ülke içinde o işi yapacak aynı niteliğe sahip kişilerin bulunması,

c) Yurt içinden yapılan başvurularda yabancıların geçerli bir ikamet tezkeresinin bulunmaması,

d) İzin talebi reddedilen yabancıların; aynı işyeri, işletme veya aynı meslek için izin talebinin reddedildiği tarihten itibaren bir yıl geçmeden yeniden izin talebinde bulunması,”

“f) Çalışma izin başvurusunun sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapıldığının tespit edilmesi,

g) Sosyal güvenlikle ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmemiş olması,”

MADDE 10- 4817 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

“a) Yabancıların ikamet tezkeresinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi, geçersiz hale gelmesi veya geçerlilik süresinin uzatılmaması,”

“d) Yurt içinden yapılan başvurularda yabancıların çalışma izni almasından, yurt dışından yapılan başvurularda ise yabancıların ülkeye giriş tarihinden itibaren otuz gün içinde çalışma amaçlı ikamet tezkeresi almak üzere İçişleri Bakanlığına başvuru yapılmaması,”

MADDE 11- 4817 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Genel ve özel bütçeli idarelerin teftiş ve denetim elemanları kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim ve incelemelerde, Emniyet makamları kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları kontroller sırasında, yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediklerini tespit etmeleri halinde, durum Bakanlığa bildirilir. Bu bildirim üzerine Bakanlık Bölge Müdürü, gönderilen tutanaklara göre cezaî işlemi uygular.”

MADDE 12- 4817 sayılı Kanununun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 22- 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamında kurulan şirket ve kuruluşlarda çalıştırılmak istenen yabancılar ile bu Kanuna göre her türlü çalışma izninin verilmesi, sınırlandırılması, iptali, çalışma izninden muaf tutulacak yabancılar ile bildirim yükümlülüklerinin nasıl yerine getirileceğine ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça altı ay içerisinde çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 13- 4817 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- 4817 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- 22 ve 23 üncü maddelere göre yürürlüğe konulmuş bulunan mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin, yeni yönetmelikler çıkarıncaya kadar uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 15- 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununun 119 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 119- Petrol hakkı sahipleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen izinle yabancı idarî ve meslekî personel ile uzman personel çalıştırabilir.”

MADDE 16- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 18 inci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Belgili işletmelerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen izinle yabancı uzman personel ve sanatkarlar çalıştırılabilir.”

MADDE 17- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
121	108	105
126	122	6
158	110	199:258, 258:307

I- Gerekçeli 1225 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110 uncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali İçişleri, Dışişleri, AB Uyum, Esas Sağlık Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/1212